Райнер Марія Рільке
Із "Сонетів До Орфея"

Перекладач: Микола Лукаш
Джерело: З книги: Від Бокаччо до Аполлінера/Переклади/ К.:Дніпро,1990

Устало древо. О гінке зростання!
Орфей співа. О вгору вольний гон!
І вмовкло все. І з того от мовчання
Постав новий зачин, новий закон.

Із лісу, що у лагоді світлішав,
Ринули звірі з леж своїх і гнізд;
Не лють їх гнала і не хижий хист,
Не ляк їх упокорив і утишив,

А слухання, вчування. Рев і рик
Змалів їм у серцях. І де допіру
Хіба яка хибарочка у хащах

Хилялася до первісних слухащих,
Де темна хіть чаїлась потай миру,-
Їм храм воздвиг співливий чарівник.

Райнер Марія Рільке
Із "Сонетів До Орфея"

Перекладач: Микола Бажан
Джерело: З книги: Антологія зарубіжної поезії другої половини XIX — XX сторіччя (укладач Д.С.Наливайко).— К.: "Навчальна книга", 2002.

Частина перша

I

Ось дерево звелось. О виростання!
О спів Орфея! Співу повен слух.
І змовкло все, та плине крізь мовчання
Новий початок, знак новий і рух.

Виходять звірі з лісової тиші,
покинувши кубельця чи барліг;
вони, либонь, зробилися тихіші
не з остраху, не з хитрощів своїх,

а з прислухання. Рев, скавчання, гам
змаліли в їх серцях. Їм за пристанок
недавно ще була маленька хижа,

де крилася жадливість їхня хижа
і де при вході аж хитався ґанок, —
там ти воздвиг в їх прислуханні храм.

VII

Славити! Слави обранець спливе
вгору із надр, як руда — з брил мовчання.
Серце його — о давильні стискання —
людям вино витискає живе.

Звуку пісень його порох не вкриє,
якщо на божий співатиме лад.
Скрізь — виноградник і скрізь — виноград,
що на осонні південному зріє.

Ні королі, перетлілі в труні,
слави його не принизять, ані
тіні богів не дадуть на образу.

Він є одним з вічносущих гінців,
котрий приходить до Брами Мерців,
овочів славних тримаючи вазу.

XVII

Старче, отам, в глибині
світобудови,
б'ють джерела потайні,
коренів схови.

Сурми, шоломи, щити,
чвари могутні,
люди — як люті брати,
діви — як лютні...

З віттю сплелася віть,
тьма — по всім ширу.
Хто там? О йдіть... ідіть...

Хай ще бредуть по лісах. —
Той же, що верху досяг,
вже зводить ліру.

Частина друга

II

Майстер, на аркуш поглянувши радо,
в ньому вже бачить твір

здійсненний свій,
так от в собі відбиває й свічадо
посміх дівочий, єдиний, святий;

так воно мірить ранкове проміння
й сяйво смеркове послужливих свіч.
Згодом у подих реальних облич
падають тільки відбитки світіння.

Що наші очі змогли розпізнати
в прискові огнища довго жаркому?
Образ життя, що минуло навік.

Земле, чи змірив хто-будь твої втрати? —
Тільки отой, чия пісня, мов крик,
вславила серце, рожденне в усьому.

XXVIII

Прийди і відійди. Сливе дитя,
враз дотанцюй фігуру того танцю
небесних зір, в якому наостанці
перемагаєм хоч на мить буття,

що нами владно править. Ти звелась,
заслухавшись в далекий спів Орфея.
Ти з тих часів стривожена якась
і мало не чужа для нас душею,

коли вагалось дерево, — чи йти
вслід за тобою там, де він співа,
де, наче сховок, звуки ліри чути.

Туди знайшла путі прекрасні ти,
бо прагнула до світел торжества
лице і кроки друга обернути.